

Oikaisuvaatimus jätelautakunnan päätöksestä 26.10.2023 § 25

JATELK 30.11.2023 § 32
1309/00.01.03.05/2023

Enercet Oy on tehnyt oikaisuvaatimuksen Joensuun alueellisen jätelautakunnan päätöksestä 26.10.2023 § 25. Enercet Oy pyytää jätelautakuntaa muuttamaan päätöksen tai perustelemaan tarkemmin, miltä osin yrityksen myymät puristimella ja jalkapoljinavauksella olevat jäteastiat rikkovat 17.4.2020 voimassa olleita standardeja SFS-EN 840-1, SFS-EN 840-2, SFS-EN 840-3, SFS-EN 840-4. Mikäli jätelautakunta katsoo, ettei päätöstä voi perustella eikä muuttaa, pyytää oikaisuvaatimuksen tekijä päätöksen valitusosoituksineen, jotta asiassa voi tehdä kunnallisvalituksen.

Joensuun alueellinen jätelautakunta eli kuntien yhteinen jätehuoltoviranomainen on oikaisuvaatimuksen alaisessa päätöksessään hylännyt Enercet Oy:n vaatimuksen, että jätelautakunnan pitäisi tehdä päätös yrityksen myymien puristinlaitteella ja/tai jalkapolkimella varustettujen astioiden tyhjentämisestä.

Jätelautakunnan päätöksen perusteena on, ettei jätehuoltoviranomaisella ole toimivaltaa antaa kunnallista jätehuoltoyhtiötä sitovaa määräystä muunlaisten kuin jätehuoltomääräyksissä nimettyjen astiatyyppien käytöstä kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa.

Päätöksen esittelytekstissä on selostettu asian taustoittamiseksi, mitä asiaa ja jätehuoltomääräysten säännöstä yrityksen esittämä vaatimus koskee. Joensuun alueellisen jätelautakunnan jätehuoltomääräysten 22 § 6 mom 1 kohdan mukaan kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa jäteastioina voidaan käyttää käsin siirrettävissä olevia enintään 660 litran kannellisia, tartuntakahvoin ja pyörin varustettuja jäteastioita, jotka soveltuvat koneelliseen kuormaukseen ja pesuun ja jotka ovat 17.4.2020 voimassa olleiden standardien SFS-EN 840-1, SFS-EN 840-2, SFS-EN 840-3 ja SFS-EN 840-4 mukaisia. 22 § 9 mom mukaan kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kunnallinen jäteyhtiö voi hyväksyä kiinteistökohtaisesti muidenkin jäteastioiden käytön, mikäli siitä ei aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle eikä se vaaranna työturvallisuutta ja astiatyyppi soveltuu kuljetusjärjestelmään.

Lisäksi esittelytekstissä on todettu, ettei jälkiasennettuja jäteastioita voida pitää jätehuoltomääräyksissä tarkoitettuina standardien mukaisina jäteastioina, ja että päätöksen tällaisten astioiden käyttämisestä tekee jätehuoltomääräysten 22 §:n mukaan kunnallinen jätehuoltoyhtiö. Tällä on tarkoitettu selvittää sitä, että jätehuoltomääräysten 22 § 6 mom 1 kohdasta poikkeavien jäteastioiden käyttäminen on harkinnanvaraista ja ratkaisun tekee kunnallinen jätehuoltoyhtiö – ei jätehuoltoviranomainen.

Kunnan jätehuoltoviranomaisella ei ylipäänsä ole yleistä määräysvaltaa kunnalliseen jätehuoltoyhtiöön, eikä sillä siten ole toimivaltaa antaa erillistä määräystä tai päätöstä, jonka perusteella kunnallisen jätehuoltoyhtiön tulisi toimia jätehuoltoviranomaisen päättämällä tavalla. Kunnan jätehuoltoviranomaisen tehtävät määritetään jätelaissa 646/2011 ja toimialueen kuntien hyväksymässä sopimuksessa Joensuun alueellisesta jätelautakunnasta. Kunnan jätehuoltoviranomaisen tehtäviin kuuluu jätelain 646/2011 26 ja 91 §:iin perustuen päättää kunnan jätehuoltomääräyksistä. (Lisäksi kunnan jätehuoltoviranomaisella on muita jätelain perusteella määrittyviä tehtäviä, joihin liittyvillä päätöksillä on vaikutusta kunnallisen jätehuoltoyhtiön toimintaan.) Erillisiä kunnallista jätehuoltoyhtiötä sitovia määräyksiä jätehuoltomääräysten soveltamisesta jätehuoltoviranomainen ei toimivaltansa puitteissa voi antaa. Vaikka nyt kyseessä olevassa tapauksessa Enercet Oy:n myymien puristinlaitteella ja/tai jalkapolkimella varustettujen astioiden katsottaisiinkin olevan SFS-EN 840-2 standardin mukaisia, ei kunnan jätehuoltoviranomainen voi toimivallan puutteen takia määrätä kunnallista jätehuoltoyhtiötä tyhjentämään kyseessä olevia astioita. Joensuun alueellisen jätelautakunnan jätehuoltomääräysten 45 §:n mukaan määräysten

noudattamista seuraa jätehuoltoviranomainen, ja määräysten noudattamista valvovat kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset sekä Pohjois-Karjalan Ely-keskus.

Oikaisuvaatimuksen kohteena olevassa päätöksessä kyse on viranomaisen toimivallasta suhteessa viranomaiselle esitettyyn vaatimukseen.

Todettakoon toimivaltaa koskevan perustelun lisäksi, että asiaa valmisteltaessa on tutustuttu muun muassa vaatimuksen esittäjän (Enercet Oy) toimittamiin dokumentteihin, kunnalliselta jätehuoltoyhtiöltä saatuihin tietoihin, ml. jätteenkuljetusurakoitsijan turvallisuustiedote, sekä standardiin SFS-EN 840-2:2020:en. Enercet Oy:n alkuperäiseen kirjelmään jätehuoltoviranomaiselle liitettyssä tiedotteessa on yritys kertonut pyytäneensä standardoimistiryhmää arviomaan, rikkooko jälkiasennettava jätepuristin sekä jalkapoljin avausmekanismi olemassa olevia standardeja. Edelleen, kyseisen Enercet Oy:n tiedotteen mukaan ”standardointiryhmän vastaus asiaan [on]: Standardointiryhmä ei sinällään näe mitään todellista standardin vastaisuutta minkään standardin osan kanssa, mutta se johtuu siitä, ettei standardia kirjoitettaessa ole otettu tällaista lisäasennusta huomioon.”

Jäteasetuksen 978/2021 10 § 1 mom 3 kohdan perusteella kiinteistön haltijan ja kunnan on järjestäessään yhdyskuntajätteen keräyksen huolehdittava siitä, että jäteastioiden käytöstä ja tyhjennyksestä ei aiheudu luokkaantumisen vaaraa käyttäjälle tai tyhjentäjälle. Kunnan jätehuoltomääräyksissä jäteastioita koskevat määräykset perustuvat osaltaan tähän lainkohtaan.

Jätehuoltoviranomainen katsoo, että jos alun perin standardin mukaiseen astiaan on lisätty laitteita tai lisäosia, jotka ulottuvat astian ulkopuolelle siten, että ne heikentävät astian työturvallista tyhjentämistä, ja jollaisia lisäosia ei ole otettu huomioon standardia laadittaessa, ei astiaa voida pitää enää jätehuoltomääräyksissä tarkoitettuna standardin mukaisena astiana.

Valmistelija: jätehuoltosuunnittelija

Jätehuoltosuunnittelijan päätösehdotus

Joensuun alueellinen jätelautakunta

päätää hylätä Enercet Oy:n tekemän oikaisuvaatimuksen jätelautakunnan päätöksestä 26.10.2023 § 25 edellä selostetuin perustein.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.